

Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelma

Kh 04.08.2025 § 143

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Kunnanhallitus voi antaa ohjeita talousarvion valmisteluun tai muutoin talouden ohjaukseen hallintosäännön 21 §:n perusteella.

Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen mukaan kunnan verotulot vuonna 2026 olisivat nousemassa 12 339 000 euroon, jossa on nousua vuoden 2025 ennusteeseen ja kunnan vuoden 2025 talousarvioon 2,9 prosenttia (350 000 euroa). Valtionosuudet pysyvät suurinpiirtein ennallaan 1,2 miljoonassa eurossa, josta pääosa on TE-aluemuutokseen liittyvää kunnan kautta kulkevaa rahoitusta. Poistojen tai rahoitustuottojen/kulujen, jotka ovat toistaiseksi positiivinen erä, ei odoteta muuttuvan olennaisesti nykyisestä.

Em. ehdoilla tasapainoinen tilikauden 2026 tulos edellyttäisi, että toimintakate eli nettomenojen määrä olisi enintään 12 581 000 euroa. Vuoden 2025 talousarviossa toimintakate on n. 12 484 000 euroa. Vastaavan tasoiseen toimintakatteeseen pääsyä rajoittavat kuitenkin vuoden 2025 kertaluontoiset myyntitulot (402 000 euroa). Toisaalta on syytä huomioida se, että perusopetuksen järjestelyt ovat aiempaa edullisempi kokonaisuus. Määräraharavetta puolestaan kasvattavat palkkaratkaisut. Kunta-alan työehtosopimusten yleiskorotus tulee voimaan 1.10.2025. Se on suuruudeltaan 53 euroa tai vähintään 2,5 %. Vuonna 2026 sopimukseen tulee 2,27 %: suuruinen yleiskorotus 1.8.2026 alkaen sekä kehittämisohjelma- ja paikalliserät yhteisvaikutukseltaan 0,6 % samanaikaisesti.

Talousarvio on tarkoitus saada hyväksyttyä kunnanvaltuustossa 15.12. Kunnanhallitus tekee lopullisen esityksensä 1.12. kokouksessaan. Valiokunnat tekevät esityksensä kokouksissaan 23.10. ja 28.10. Talousarviota käsitellään valtuuston valmistelevassa listan ulkopuolisessa käsittelyssä 29.9. ja 3.11. sekä vastaavalla tavoin kunnanhallituksen kokouksissa tilanteen edellyttämässä laajuudessa. Kunnanvaltuusto päättää 3.11. kokouksessaan veroprosenteista.

Esityslistan liitteenä on tilikohtainen tuloslaskelmaluonnos vuodelle 2026.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Ojakoski Markus

Päätösehdotus	Kunnanhallitus ohjeistaa toimialoja muodostamaan talousarvioehdotuksensa nykyisten määrärahojen rajoissa ja hyväksyy suuntaa-antavan talousarvioaikataulun.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Kh 10.11.2025 § 209

Esityslistan liitteenä on luonnosversio talousarviosta vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027-2028 sekä valmistelutilanteen mukainen kunnan tuloslaskelma vuodelle 2026. Valmistelu pohjautuu valiokuntien käsittelyyn ja sen jälkeen valmistelussa esille olleisiin muutosehdotuksiin.

Tuloslaskelmassa ja aineistossa ei ole vielä huomioitu neuvoteltua toimintakatteen karsimista 75 000 euron edestä. Tuloslaskelman alijäämä katsotaan kuitenkin karsintaerän verran liiteaineistoa pienemmäksi tässä valmisteluvaiheessa eli -453 131 euroksi.

Sivistysvaliokunta on käsitellyt ja hyväksynyt kokouksessaan 21.10.2024 vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2028 § 53.

Tekninen valiokunta on käsitellyt ja hyväksynyt kokouksessaan 23.10.2025 vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2028 sekä investointiohjelman vuosille 2026–2028 § 94.

Talousarvion valmistelua on tehty siltä pohjalta, että paloasemakiinteistöä ei aiemmista päätöksistä poiketen yhtiöitetä.

Paloasemakiinteistön yhtiöittämisen aiheuttama tulo vuodelle 2025 eliminoiden toimintakate olisi tässä valmisteluvaiheessa n. 280 000 euroa pienempi vuoden 2026 talousarvioluonnoksessa kuin vuoden 2025 muutetussa talousarviossa mukaan lukien 3.11.2025 valtuuston kokouksessa tehdyt muutokset.

Kunnanhallituksen työ- ja elinkeinotoimen tulosalueella TE-palveluiden rahoituksen ja työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahat budjetoitiin vuoden 2025 tasoisina. Työ- ja elinkeinotoimeen uutena toimintona budjetoitiin postipalvelut, jonka toiminta alkaa nyt marraskuussa 2025.

Yleishallintoon uutena toimintana budjetoitiin viestintä ja markkinointi, jossa vakituisena työntekijänä toimii viestintäasiantuntija.

Verotuloja budjetoitiin vuoden 2025 käyttösuunnitelmaan verrattuna vain 293 000 € enemmän. Verotulojen kasvuennusteeseen vaikuttaa työllisyystilanne ja siitä seuraava palkkatulojen kasvun verkkainen kehitys.

Valtionosuudet kasvoivat 57 261 euroa vuodesta 2025. Valtionosuusuudistusta odotellessa keskeinen kunnan tulevaisuuden vaikuttamiskohde onkin valtionosuuksien uudistamiseen vaikuttaminen siten, että valtionosuuksien jako kuntien välillä on nykytilanteessa perusteltu.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Ojakoski Markus
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen talousarvion valmistelutilanteen.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Kh 01.12.2025 § 224
171/02.02.00/2025

Talousarvioehdotus on 450 468 euroa alijäämäinen. Laajoja menolisäyksiä ei kuitenkaan ole tehty. Verotulojen kasvu on olosuhteisiin nähden kohtuullisella tasolla, virallisin luvuin 3,3 % ja vuoden 2025 verotuloja laskeneen teknisen erän vaikutukset huomioiden 2,4 %. Toimintamenoja esityksessä on 15 570 285 euroa eli 271 460 euroa vähemmän kuin vuodelle 2025 on ennakoitu. Jos vuosi 2025 toteutuu suunnitellusti, ylijäämä vuoden lopussa on 5 660 567 euroa ja jos vuosi 2026 toteutuu suunnitellusti, ylijäämä laskee 5 210 099 euroon.

Taloussuunnitelmakaudella ei ole huomioitu valtionosuuksien korjausliikkeitä ja nykyinen hallitus ei nähtävästi uudistusta toteuta, joten Nakkilan osalta uudistuksesta odotettavat positiiviset muutokset toteutuvat arvioilta aikaisintaan vuonna 2029.

Vuoden 2025 toteuman perusteella on vaikea arvioida työttömyyden maksuosuuksien kokonaiskuvaa vuonna 2026. Asiaan vaikuttaa luonnollisesti myös ensi vuoden työllisyyskehitys. Työ- ja elinkeinoministeriön ennusteessa 14.11.2025 odotetaan työllisyysasteen nousevan ensi vuoden aikana 72 % tuntumaan, kun se on heikommillaan ollut 71,4 % vuonna 2025. Vuosikeskiarvoisen työttömyysasteen arvioidaan laskevan 9,5 %:sta 9,3 %:iin. Kuitenkin vuoden 2022 73,8 %:n työllisyysasteeseen on vielä matkaa. Työttömyyden kustannukset ovat merkittävä epävarmuus talousarvion toteutumiselle. Toinen merkittävä epävarmuus liittyy varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen kysyntä on osoittautunut viime vuosina vaihtelevaksi puhtaasti asiakasmäärän, mutta myös vuoro- ja yöhoidon lisääntymisen ja vaihtelun myötä.

Talousarvioon ei ole sisällytetty sivistysvaliokunnan (21.10.2025, 53§) esittämää selvitystä esiopetuksen hallinnollisesta siirtymisestä koulun toiminnasta varhaiskasvatukseen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Ojakoski Markus
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman hyväksymistä.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	valtuusto